

11. การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยง

11.1 ความเห็นของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทให้ความสำคัญต่อระบบควบคุมภายในของบริษัทในระบบงานต่าง ๆ ได้แก่ ระบบการผลิต ระบบการขาย ระบบปฏิบัติการ ระบบบัญชีและการเงิน ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบตรวจสอบ เพื่อป้องกันความเสี่ยงและความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น เพื่อให้กระบวนการทำงานมีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายของบริษัท และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น จึงได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานระบบการควบคุมภายในของบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจึงให้ความสำคัญกับระบบควบคุมภายในอย่างสม่ำเสมอ โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อติดตามดูแลระบบควบคุมภายในของบริษัท จากการรายงานผลการดำเนินงานของฝ่ายบัญชีและการเงิน รวมทั้งการรายงานผลการตรวจสอบของฝ่ายตรวจสอบ และเมื่อได้รับรายงานหรือมีเหตุการณ์ผิดปกติที่มีสาระสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบจะนำเสนอแนวทางป้องกันพร้อมทั้งข้อมูลดังกล่าวเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส

ในการประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัท ประจำปี 2557 ได้นำประเด็นสำคัญซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบรายงานต่อคณะกรรมการบริษัทตลอดปี 2557 และความคืบหน้าในการแก้ไขตามข้อเสนอแนะปี 2556 มาเป็นข้อมูลในการประเมินตามแนวทางของ COSO ครอบคลุมทั้งด้านการควบคุมบริบทแวดล้อมภายในองค์กร (Environmental Control), การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment), การควบคุมการปฏิบัติงาน (Activities Control), ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication) และระบบการติดตาม (Monitoring Activities) โดยในการประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2558 เมื่อวันที่ 23 ก.พ.2558 คณะกรรมการบริษัท และคณะกรรมการตรวจสอบได้ร่วมกันประเมินความเพียงพอของระบบควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อย คณะกรรมการบริษัทมีความเห็นเช่นเดียวกับคณะกรรมการตรวจสอบ กล่าวคือระบบควบคุมภายในมีความเหมาะสมเพียงพอที่จะจัดทำงานการเงินของบริษัทได้อย่างถูกต้องตามสมควร มีการเปิดเผยข้อมูลเพียงพอตามมาตรฐานบัญชี และปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องตามข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อย่างไรก็ตาม ในปีนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้มีการติดตามผลการแก้ไขของฝ่ายจัดการตามที่ได้แนะนำไว้ในปีก่อน ในประเด็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารทุกระดับมีส่วนร่วมด้านการบริหารความเสี่ยง และการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ซึ่งในปีนี้คณะกรรมการตรวจสอบยังคงให้ความสำคัญกับการบริหารความเสี่ยงของบริษัท และได้มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในของบริษัทประจำปี 2557 ไว้ดังนี้

1. ฝ่ายจัดการควรเน้นให้ผู้บริหารในทุกระดับได้ตระหนักถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ข้อมูลไม่ครอบคลุมเพียงพอ
2. บริษัทควรส่งเสริมให้พนักงานปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่บริษัทกำหนดไว้ และตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการฝ่าฝืนระบบการควบคุมภายใน
3. ระบบฐานข้อมูลของบริษัทในหลาย ๆ ระบบยังคงเป็นการรวบรวมข้อมูลโดยระบบ Manual ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวก และล่าช้าต่อการตรวจสอบความถูกต้องได้ทันเวลา และมีผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหารและฝ่ายจัดการ นอกจากนี้ ยังเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้กระบวนการแก้ไขข้อผิดพลาดเกิดความล่าช้า และไม่สามารถทำให้ระบบควบคุมภายในมีประสิทธิภาพเพียงพอ

จากข้อเสนอแนะของคณะกรรมการตรวจสอบ ฝ่ายจัดการมีแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ฝ่ายจัดการจะดูแลและสอบถามความคืบหน้าของโครงการต่าง ๆ เป็นระยะๆ โดยจะขอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบรายงานผลความคืบหน้าของโครงการในการประชุม และฝ่ายจัดการอาจมีข้อเสนอแนะและให้คำแนะนำต่างๆ เพิ่มเติมในการประชุมผู้บริหาร อย่างไรก็ตามการติดตามดังกล่าวอาจจะต้องใช้เวลาในการดำเนินการและบังคับการให้เป็นไปตามแผนพัฒนาปรับปรุง ซึ่งฝ่ายจัดการก็จะปรับปรุงเรื่องดังกล่าวให้ดีขึ้นต่อไป
2. ฝ่ายจัดการได้รับทราบและกำชับพนักงานทุกคนให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่กำหนด
3. ระบบฐานข้อมูลต่างๆ ของบริษัทเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการปรับปรุงต่อไป ในเบื้องต้น ฝ่ายจัดการมีการพิจารณาและควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณลงทุนอย่างเข้มงวด โดยกระบวนการอนุมัติงบประมาณที่ใช้ อยู่ในขณะนี้ เป็นการพิจารณาจากใบขออนุมัติที่เสนอต่อฝ่ายจัดการ ซึ่งจะต้องระบุรายละเอียดของงานที่จะขออนุมัติ งบประมาณที่ใช้ไปและงบประมาณคงเหลือ ความคืบหน้าของโครงการโดยรวม โดยกระบวนการดังกล่าวถือเป็นแนวทางการควบคุมภายในที่ได้กำหนดขึ้น

11.2 หัวหน้างานตรวจสอบภายในของบริษัท

ฝ่ายตรวจสอบเป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบในการตรวจสอบขั้นตอนการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อประเมินระบบควบคุมภายในพร้อมข้อเสนอแนะ โดยรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ในการจัดทำแผนการตรวจสอบประจำปี ฝ่ายตรวจสอบใช้หลักการตรวจสอบตามฐานความเสี่ยง (Risk Management Approach) โดยนำหลักการของ COSO เป็นแนวทางในการประเมินหน่วยงานต่าง ๆ และคณะกรรมการตรวจสอบจะเป็นผู้อนุมัติแผนการตรวจสอบประจำปี

บริษัทได้แต่งตั้งให้ นางสาวดารารรรณ สุขสวัสดิ์ ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้างานตรวจสอบของบริษัท ตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2549 เนื่องจากมีประสบการณ์ด้านงานตรวจสอบภายในมาเป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี และเข้าอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านงานตรวจสอบภายใน ได้แก่ หลักสูตรการเตรียมตัวเป็นผู้ตรวจสอบภายใน รับอนุญาตสากล การตรวจสอบภายในสำหรับพนักงานตรวจสอบ (COSO) การตรวจสอบภายในตามฐานความเสี่ยง และการประเมินตนเองเพื่อการบริหารความเสี่ยง ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบเห็นว่ามีความเหมาะสมเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติ แต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้ายผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานตรวจสอบของบริษัท จะต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบ

11.3 การบริหารความเสี่ยง

เนื่องจาก บริษัทยังไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง เพื่อรับผิดชอบต่อกระบวนการบริหารความเสี่ยงโดยตรง ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบตระหนักว่าโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกบริษัท จะมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายใน และการดำเนินงานของบริษัท ดังนั้น คณะกรรมการตรวจสอบจึงได้มีการรายงานสรุปประเด็นสำคัญที่อาจมีผลกระทบต่อระบบควบคุมภายในและการดำเนินงานของบริษัทต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ฝ่ายจัดการได้รับทราบและใช้เป็นแนวทางในการป้องกัน หรือลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้

ทั้งนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 2/2558 เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2558 ได้มีมติอนุมัตินโยบายการจัดการความเสี่ยงเพื่อเป็นแนวทางให้ฝ่ายจัดการของบริษัท ได้จัดทำแผนงานเพื่อดำเนินงานต่อไป รายละเอียดของนโยบายเป็นดังนี้

1. บริษัทและบริษัทย่อยกำหนดให้ผู้บริหาร คณะผู้บริหาร และพนักงานในหน่วยงานต่างๆ เป็นผู้ดูแลความเสี่ยง โดยจะต้องมีบทบาทและส่วนร่วมในการพัฒนาการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และมีความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยง
2. บริษัทและบริษัทย่อยจัดให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพในทุกขั้นตอนของการดำเนินงาน ตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อช่วยเพิ่มโอกาสแห่งความสำเร็จและลดความไม่แน่นอนในผลการดำเนินงานโดยรวม
3. ดำเนินการและสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงให้ประสบความสำเร็จทั่วทั้งองค์กร โดยการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ ในการบ่งชี้ ประเมิน และบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม
4. ส่งเสริมและกระตุ้นให้การบริหารความเสี่ยงเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยให้ทุกคนตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง

ในด้านการบริหารความเสี่ยง แม้ว่าบริษัทจะยังไม่มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดการความเสี่ยง บริษัทจะจัดการความเสี่ยงต่างๆ โดยฝ่ายจัดการ ทั้งนี้ฝ่ายจัดการจะมีการประชุมร่วมกันเป็นประจำทุกสัปดาห์เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและมีการประชุมร่วมกับผู้บริหารของแต่ละฝ่ายงานเพื่อติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำทุกเดือน ดังนั้นหากพบความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจะช่วยให้ฝ่ายจัดการสามารถวางแผนจัดการความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้อย่างทันทั่วถึง